

(0/38)

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

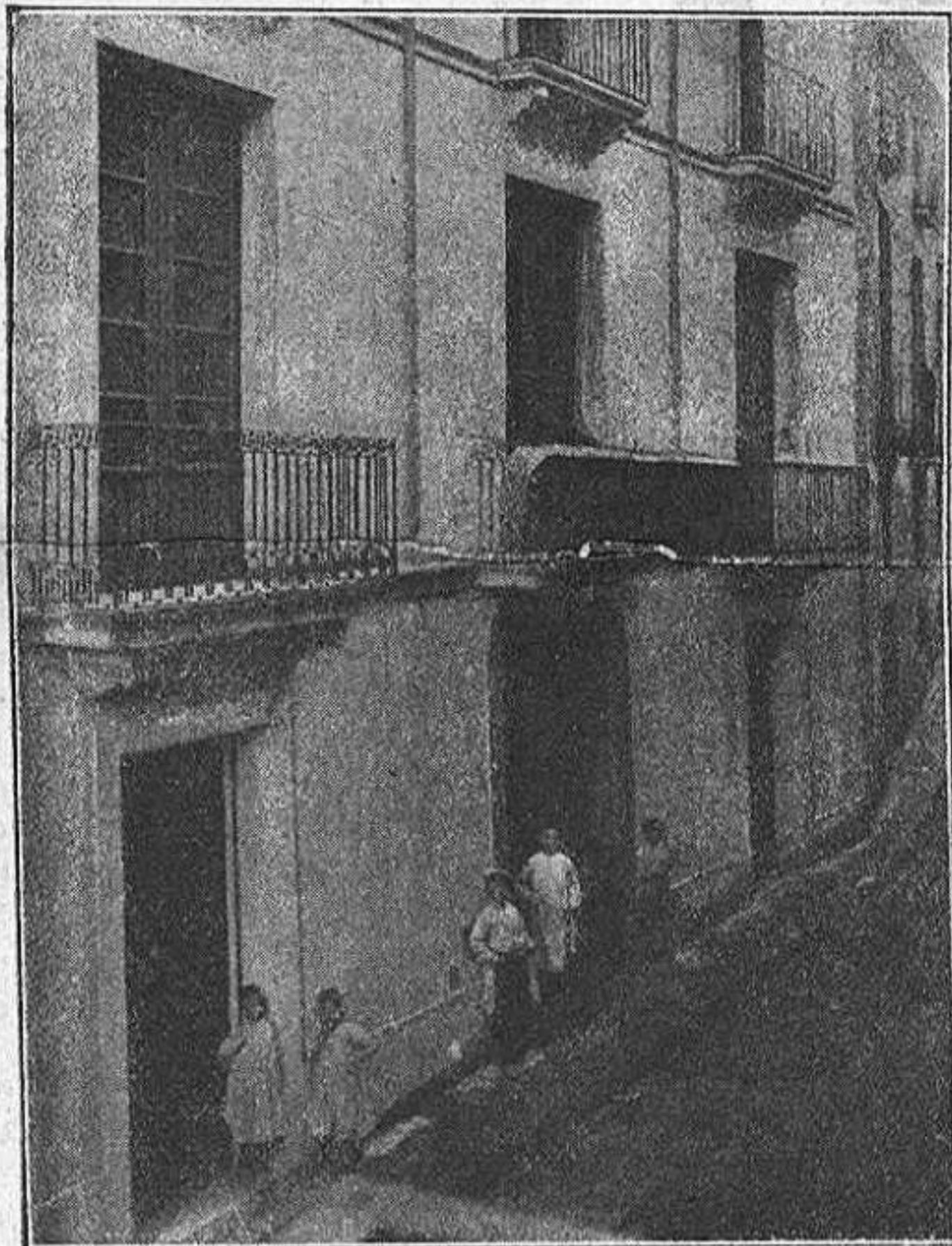
CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

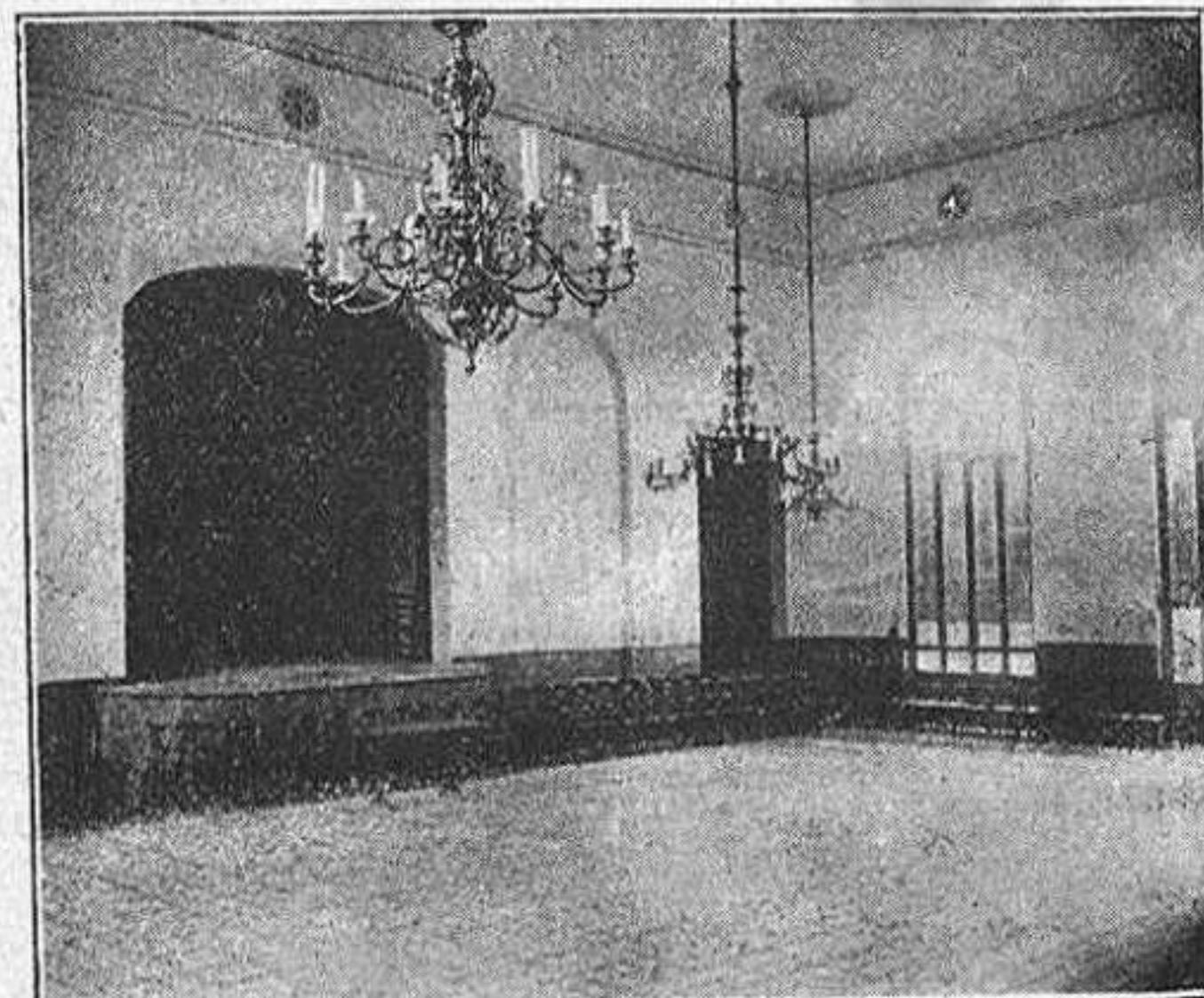
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ. NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico
y Extranjer, 2'50

TARRASSA LA CASA DEL POBLE

Fatxada del edifici.

Gran saló de sessions.

DE DIJOUS Á DIJOUS

PER un cinematògrafo destinat á donar idea del estat moral d'Espanya durant la Restauració, quinques pel·lícules mes hermosas les que actualment estan exhibintse á Madrid ab ocasió de la estafa dels 50,000 duros del *Cantinero*!

May, ni en las èpoques de major corrupció social, s'ea del domini públic y corra ja de boca en boca.

Uns timadors d'*alto copete*, secundats per senyors aristocràtiques, fillas, germanes y parentes de coneguts personatges que han ocupat altissims llocs en la milícia y en la governació del Estat, estafant, valentse d'una lletra falsa, 50,000 duros á un ricatxo de la cort, y al descubrirse'l delicto, quins resultan ser els encubridors y fins còmplices dels estafadors?

Quins?... |Admirinse! Agents de policia, inspectors, encarregats precisament de perseguir als autors del timo; dependent de l'autoritat gubernativa y judicial que, veient ara esqueixada la grúa, se treuen mítamunt els drapets al sol y s'acusan els uns als altres d'haver cobrat diners procedents de robos, d'haver comprat objectes robats, d'haver facilitat, mitjants recompensa, la fuga de timadors detinguts... Un munt de porqueria, davant del qual no hi ha mes recurs que tancar els ulls y tapar's la nas: tan asqueros y repugnant es el quadro que á la nostra vista's presenta.

Les autoritats superiors, el governador, els mateixos ministres, tractan—diuen—de posar en clar totes las interioritats del assumptu, per fondas que sigui, y fer un escarmant serio, caigui qui caygui... Pero á ultima hora s'assegura que l'escàndol ha adquirit tals proporcions y que ademés apareix embolicada en el lloch gent de tal naturalesa, que l'Gobern ja no sab per quin cantó tirar.

¿Qué s'hi jugan que després de molt remenar noms y de proferirse furibundas amenassas, la cosa acabarà en punta y al últim s'averigarà... que no's pot averigar res?

Prénguine nota y ja veurás com no m'equivoco. Poch á poch se calmará l'alborot; las acusacions haurán de retirarse per falta de probas, la policia quedarà en el lloch honorable que li correspon y per fi de festa vindrà á resultar que aquí «tots son homes de bien.»

Pero 'ls 50,000 duros del *Cantinero* «no parecerán» per en lloch.

Es dir, una espècie de segona edició—y que se'm dispensi si alguna de les parts comparades pot sentirse ofesa per la comparansa—una segona edició del famós bullit del honor municipal.

Com si ho vegés.

La estúpida *novatada*, costum que á despit del progrés existeix encara en la Marina espanyola, ha donat ocasió á algunes alumnes de la fragata *Asturias*, anclada al Ferrol, de demostrar la delicadesa dels seus instints.

Com tothom sab, la *novatada* es una serie de bromes pesadas, que 'ls aspirants antichs obligan á soportar als novatats que ingressen en la dotació del

Pero aquesta vegada les bromes han sigut tan salvatges y brutals, que sòls s'explica la tolerància dels superiors del barco al comportarlas sabent que l'ssenyorets que les realisaven perteneixen á famílies molt distingidas de jefes de l'Armada.

Se contan horrors. A un pobre novato l'han penjat lligat de mans; á un altre l'han arrastrat pels peus á un altre li han foradat les orelles... Fins n'hi haugut un que ha sigut atormentat ab ferros clegs...

No obstant, hi ha això. ¿Cóm evitarlas aquestes *acias*, si 'ls seus autors son fills de personatges molta influència en la Marina? Es una viva llàstima que aquests aprofitats senyors, en lloch de tirar per almirants, no tiri per... l'altra cosa. Aixís, el dia que, per exemple, el rei Montjuich hi hagués algú pres testarunt en volgues cantar ó que no sapigués res, quina joia per desarrollar les seves aptituds y posar de llu la seva inventiva de cafre...

Irant tres ó quatre dies hem viscut ab l'ay al orement que d'un moment al altre tot el poble es lencilla, unit com un sol home, 'ls llansés al or.

Et i d'aquest temor? Un incident del famós viaje don Alfonso. Héusel aquí, explicat en castellàs.

A l'i rey á Valladolid, y al entrar en la població, el arcalde al seu cotxe. Pero entra després Palencia, y 'l senyor batlle es eliminat del cotxe.

Jans sant Nen y sant Non!... ¿Ne volen d'indigó entre 'ls honrats palentins?... Que això es burros, que Palencia no's mereixia aquest des, que tot se deu á intrigas de Valladolid, desitja, com sempre, de pujarnos á caball.

Itat sembava un galliner. Tothom parlava

de dimítir: l' arcalde, l' gobernador, el diputat, els municipals, els serenos...

Afortunadament, després de mil anades y vingades, y entrevistes y conferències, l'agitació ha pogut ser sofocada, y Palencia, encare que fondamentada en el seu amor propi, ha renunciat á encendre la guerra civil per lo del cotxe.

Bizanci s'ha salvat!

Noticia d'última hora, la darrera que l'telégrafo 'ns transmet:

«El senyor Romero Robledo ha arribat á Charrani.

«Ahont es aixó?... No importa; sigui allá hont si-gui, forsa temps s'hi estigué el senyor Romero.

Charrani... el seu verdader elementi.

PIF-PAF

¿Sense programa?

ls enemichs de aquest gran moviment republicà que s'ha despertat á Espanya fan tot lo que poden per veure si logran desconcertarnos. Treuen partit de tot per intentarlo. De lo que diu aquest ó aquell personatge de les nostres filas, ó de lo qu'ells suposen que ha dit. De lo qu'escriví aquest ó aquell

periòdic en un moment de vehemència...

Es molt natural: se la veuen al damunt prenyada d'electricitat revolucionaria: ja saben que l'dia que descarregui ha d'acabar ab l'edifici ruïnos que 'ls aixopluga, y fan tot lo que poden per esbargirla. El govern apela á les amenassas: els monàrquichs á la

calumnia.

Traball inútil.

Nosaltres passém perque hi haja dos, quatre, sis individualitats, fins una dotzena, si tant ens apuran, de prestigi y representació que no hajan acceptat l'unió concertada en la memorable Assamblea del 25 de mars; nosaltres passém perque n'hi haja altres

Jardí y café d'estiu.

Junta Directiva de la Casa del Poble.

tantats que sols l' acceptin á mitjans aparentment, no mirant al interès de la República, sino al profit exclusiu de la seva fracció, de la seva capelleta... ¿Y qué significa això davant de la cohesió perfecta de tants y tants elements valiosíssims y de la gran massa republicana que plena de abnegació y de bona voluntat s' ha posat resoltament al costat seu, disposta á secundarlos en la seva empresa?

En va hi haurí que intenti desvirtuarla: no ho conseguirà. Si l's directors de la massa han mostrat fins ara un gran acert en dirigirla, la mateixa massa ha revelat ab seguir las seves inspiracions, y moltas vegadas al iniciarlas ella mateixa, un instant maravilloso.

En aquest punt ha bastat, la següent, senzillissima reflexió:

—L' interès de la República està en oberta contraposició al interès de la monarquia. Tal acte, tal resolució, tal acort convé á la República? Donchs se porta á cap, tirant al dret. ¿Es més aviat profitós al interès de la monarquia? Donchs no s' realisa, pesi á qui pesi.

Ab aquesta norma tan senzilla, han fracassat fins ars y fracassaran en lo successiu tots els intents dels perturbadors de la unitat republicana. Podrà per un moment alentar las esperances dels enemichs de la nostra causa, que s'apressuraran á acullir las seves manifestacions, inflantlas y exagerantlas per veure si ns desconcertan ó ns desorganisam; pero la vana satisfacció del enemic, serà per la massa republicana una veu de alerta, y un verdader castic dels mateixos que las hajan promogudas.

Y á la fí se n' haurán de convencer á las seves expensas. No es empresa tan fácil, com ho ha sigut en altres temps, destruir la convicció ferma y arruada, que després de trenta anys de amarga experiència ha acabat per formarse en la conciencia del poble.

El càrrec principal que se ns dirigeix se basa en l' afirmació de que l' partit republicà únic no té programa.

Segons els que tal afirman aném á cegas, camí del abisme, camí del caos. Pretenen que ns serà molt difícil enderrocar la monarquia, no tenint tot un ordre de coses, ab tots els seus perfils y detalls preparats pera sustituirlo. Creuen y si no ho creuen de bona fe, ho diuen en veu alta, que l' major castic nostre, serà l' endemà de la victoria, no sabent que fer, ni de quin cantó girarnos pera donar cumpliment á las aspiracions del poble.

Pero en aquest punt están completament obcats. Tan obescats están, que si l' creguessim, tornariam al funest y vergonyós estat de cosas en qu ns trobam avants de l' Assamblea del 25 de mars, avants del vigorós desvetllament de l' acció republicana. Y qué més voldrían els nostres enemichs?

¡Qué no tenim programa! Alegació capciosa y falsa de tota falsetat.

¿Quin programa més complert pot donarse, que l' que ns ha posat en peu, fermament resolts á cumplir el tràmit previ de sustituir un règim de privilegi, per un règim de amplíssima liberalitat, reintegrant al poble en l' us perfecte de la seva sobreraria? NO REQUERIRÉS POCRA REYNA I CAMPANIA

No tenian altre programa ls republicans francesos, que lluyaven contra l' imperi napoleònic, y ab ell varen triomfar, y la República francesa va constituirse, y ha lograt arrelar-se, vencent á tots els seus enemichs, y avansant ab pas segur per las vias del progrés, ab una constància y ab una decisió que constituix un admirable exemple ofert á tots els pobles ansiosos de redimirse.

Donchs molt més complert, molt més precís y determinat que l' programa dels republicans francesos de 1870, es el programa dels republicans espanyols que forman avuy el partit únic.

Tots á una volém la forma republicana y la principis democràtiques en tota la seva extensió. Tots á una proclamén la necessitat d' emprendre una sèrie de reformas socials, sense altre límit que la possibilitat d' establirlas y solidarlas, segons l' estat en qu' s' trobi la nació, quan arribi l' hora de plantarlas, comprendent qu' en aquest punt el progrés es infinit. Tots á una volém secularizar las funcions del Estat, comprendent entre aquestas funcions l' ensenyansa y la beneficencia. Tota á una, en fí, proclamén l' autonomia del individuo, del municipi y de la regió, fins aquells límits que permetin y consentin la seguretat dels drets individuals, en aquells municipis y en aquelles regíons, qu' encastellats en una autonomia absoluta podrian tal vegada vulnerar.

En aquest punt volém l' armonia de tots aquests principis, may la seva contraposició, perque entenem que únicament armoniantlos cumplirán los fins humans y progressius. Si una autonomia absoluta de las entitats municipals y regionals arribés, per exemple, á sobreposar-se al reconeixement dels drets del home, en lloc de crear una República, forriariam el desconcert, el caos, la descomposició de la patria, al servei de la qual possem en absolut el conjunt de las nostres aspiracions.

Per això el major ó menor grau de aquesta autonomia, no pot determinar-se *a priori*; es precís també acomodarla á las necessitats públicas, y al estat en qu' s' trobi la nació y las entitats destinades á disfrutarla. Per damunt d' ella hi ha de haver sempre l' autonomia individual, es á dir, la llibertat democrática y l' unitat nacional que no s' ha de confondre mai ab l' uniformitat centralizadora.

Així, donchs, resulta qu' en lo essencial estém tots conformes de tota conformitat.

L' hora de fixar els detalls, els perfils de la institució republicana que ns proposém constituir, sobre las ruinas de lo cayut, no es pas la present, en que tot ens crida á batallar.

Ademés, els programes politiques no es convenient formarlos en fret, com qui formula una teoria científica. Hi ha qui creu que constituir un poble es lo mateix que construir un edifici ab arreglo á uns plans previament trassats y tenint en compte las lleys de l' estàtica, de la dinàmica y de l' art arquitectònic. Això seria cert si l' homes fossen materials de construcció inertes, y no s'ers dotats de vida, de pensament, de sentiments y de passions. Tal

com son els homes, ja podria ser el plano perfecte y ben meditad: á l' hora d' emplearlos, els materials se tornarien contra'l constructor, y, en lloc de una construcció, tindriam el pitjor dels desgabells.

Incoren, donchs, en un error els que s'figuran que l' s'pobles s' han fet pera ser enmolllats en els programes politichs, y no per enmolllar els programes en els pobles. Tal programa combinat avuy, pot ser demà completament inútil, y causa de conflictes irremediables.

Marxém, donchs, á la batalla y confiats en l' èxit y no sols en la victoria que conseguiré sobre l' nosstres enemichs, sino en la seguretat de que la República que ha de ser el premi del nostre esfors, se constituirà, sense l' més mínim inconvenient, ab la bona voluntat de tots els que hauré contribuït á conquistarla, en be de la patria y del progrés.

La República no es un partit... Es més gran, es un estat de coses. Tindrà la seva dreta, la seva esquerra, y fins, si es necessari, el seu centre. Las solucions que impulsin els més radicals y que tractin de cohonestar ó de cobrir els més conservadors aniran sent adoptadas successivament, segons las imposicions ó las exigencies las necessitats de la nació, posadas de manifest pel vot de las majorias.

La República es la voluntat de la nació en perenne exercici.

Y confessis que ha de ser molt ilus ó molt petulant, qui, sense consideració de cap mena, y avante de conquistar la República, pretengui imposar-se al vot de la nació y á las decisions soberanas de la seva voluntat.

P. K.

UN ACONTEIXEMENT

INAUGURACIÓ DE LA Casa del Poble Y DE La Fraternitat republicana DE TARRASSA

A llevant sembrada á Barcelona, per l' incansable Lerroux, ha brotat tot d' una á Tarrassa, produint una planta hermosa, sana, forta y que promet donar abundosos fruits. Des de principis del corrent mes, el poble republicà de Tarrassa te casa propia.

Y quina casa! Una de las més cómodas, espaciosas y cèntricas de la població. La Casa Ventalló, situada en el carrer Cremat, que va desde l' Arrabal á la Plaça Major, á quatre passas de aquesta y á menos de cent passas de aquell, ahont s' hi está construint la nova Casa Consistorial. La casa palatal de una antigua y acomodada família, que conta entre l' seus membres á un dels últimes arcaics de Tarrassa, durant el reynat de D. Isabel II, y el jefe del partit moderat de aquells temps, ha passat a ser la Casa dels republicans, la Casa del Poble, la Casa de tots. Això sols es un dels grans exemples que ofereixen els pobles progressius que adquireixen conciencia de la seva forsa.

La Casa es gran y cómoda: se compón de baixos, dos pisos y golfas sólidamente construïts. En el pis principal s' hi situa una amplia sala de reunions, per el periòdic *El Espejo*, y las habitacions de algunos dels empleats de la Casa. Tot el segon s' ha destinat á empleats de la Casa. A llevant sembrada á Barcelona, per l' incansable Lerroux, ha brotat tot d' una á Tarrassa, produint una planta hermosa, sana, forta y que promet donar abundosos fruits. Des de principis del corrent mes, el poble republicà de Tarrassa te casa propia.

La Casa es gran y cómoda: se compón de baixos, dos pisos y golfas sólidamente construïts. En el pis principal s' hi situa una amplia sala de reunions, per el periòdic *El Espejo*, y las habitacions de algunos dels empleats de la Casa. Tot el segon s' ha destinat á empleats de la Casa. A llevant sembrada á Barcelona, per l' incansable Lerroux, ha brotat tot d' una á Tarrassa, produint una planta hermosa, sana, forta y que promet donar abundosos fruits. Des de principis del corrent mes, el poble republicà de Tarrassa te casa propia.

La Casa es gran y cómoda: se compón de baixos, dos pisos y golfas sólidamente construïts. En el pis principal s' hi situa una amplia sala de reunions, per el periòdic *El Espejo*, y las habitacions de algunos dels empleats de la Casa. Tot el segon s' ha destinat á empleats de la Casa. A llevant sembrada á Barcelona, per l' incansable Lerroux, ha brotat tot d' una á Tarrassa, produint una planta hermosa, sana, forta y que promet donar abundosos fruits. Des de principis del corrent mes, el poble republicà de Tarrassa te casa propia.

La Casa es gran y cómoda: se compón de baixos, dos pisos y golfas sólidamente construïts. En el pis principal s' hi situa una amplia sala de reunions, per el periòdic *El Espejo*, y las habitacions de algunos dels empleats de la Casa. Tot el segon s' ha destinat á empleats de la Casa. A llevant sembrada á Barcelona, per l' incansable Lerroux, ha brotat tot d' una á Tarrassa, produint una planta hermosa, sana, forta y que promet donar abundosos fruits. Des de principis del corrent mes, el poble republicà de Tarrassa te casa propia.

La Casa es gran y cómoda: se compón de baixos, dos pisos y golfas sólidamente construïts. En el pis principal s' hi situa una amplia sala de reunions, per el periòdic *El Espejo*, y las habitacions de algunos dels empleats de la Casa. Tot el segon s' ha destinat á empleats de la Casa. A llevant sembrada á Barcelona, per l' incansable Lerroux, ha brotat tot d' una á Tarrassa, produint una planta hermosa, sana, forta y que promet donar abundosos fruits. Des de principis del corrent mes, el poble republicà de Tarrassa te casa propia.

La Casa es gran y cómoda: se compón de baixos, dos pisos y golfas sólidamente construïts. En el pis principal s' hi situa una amplia sala de reunions, per el periòdic *El Espejo*, y las habitacions de algunos dels empleats de la Casa. Tot el segon s' ha destinat á empleats de la Casa. A llevant sembrada á Barcelona, per l' incansable Lerroux, ha brotat tot d' una á Tarrassa, produint una planta hermosa, sana, forta y que promet donar abundosos fruits. Des de principis del corrent mes, el poble republicà de Tarrassa te casa propia.

La Casa es gran y cómoda: se compón de baixos, dos pisos y golfas sólidamente construïts. En el pis principal s' hi situa una amplia sala de reunions, per el periòdic *El Espejo*, y las habitacions de algunos dels empleats de la Casa. Tot el segon s' ha destinat á empleats de la Casa. A llevant sembrada á Barcelona, per l' incansable Lerroux, ha brotat tot d' una á Tarrassa, produint una planta hermosa, sana, forta y que promet donar abundosos fruits. Des de principis del corrent mes, el poble republicà de Tarrassa te casa propia.

La Casa es gran y cómoda: se compón de baixos, dos pisos y golfas sólidamente construïts. En el pis principal s' hi situa una amplia sala de reunions, per el periòdic *El Espejo*, y las habitacions de algunos dels empleats de la Casa. Tot el segon s' ha destinat á empleats de la Casa. A llevant sembrada á Barcelona, per l' incansable Lerroux, ha brotat tot d' una á Tarrassa, produint una planta hermosa, sana, forta y que promet donar abundosos fruits. Des de principis del corrent mes, el poble republicà de Tarrassa te casa propia.

La Casa es gran y cómoda: se compón de baixos, dos pisos y golfas sólidamente construïts. En el pis principal s' hi situa una amplia sala de reunions, per el periòdic *El Espejo*, y las habitacions de algunos dels empleats de la Casa. Tot el segon s' ha destinat á empleats de la Casa. A llevant sembrada á Barcelona, per l' incansable Lerroux, ha brotat tot d' una á Tarrassa, produint una planta hermosa, sana, forta y que promet donar abundosos fruits. Des de principis del corrent mes, el poble republicà de Tarrassa te casa propia.

La Casa es gran y cómoda: se compón de baixos, dos pisos y golfas sólidamente construïts. En el pis principal s' hi situa una amplia sala de reunions, per el periòdic *El Espejo*, y las habitacions de algunos dels empleats de la Casa. Tot el segon s' ha destinat á empleats de la Casa. A llevant sembrada á Barcelona, per l' incansable Lerroux, ha brotat tot d' una á Tarrassa, produint una planta hermosa, sana, forta y que promet donar abundosos fruits. Des de principis del corrent mes, el poble republicà de Tarrassa te casa propia.

La Casa es gran y cómoda: se compón de baixos, dos pisos y golfas sólidamente construïts. En el pis principal s' hi situa una amplia sala de reunions, per el periòdic *El Espejo*, y las habitacions de algunos dels empleats de la Casa. Tot el segon s' ha destinat á empleats de la Casa. A llevant sembrada á Barcelona, per l' incansable Lerroux, ha brotat tot d' una á Tarrassa, produint una planta hermosa, sana, forta y que promet donar abundosos fruits. Des de principis del corrent mes, el poble republicà de Tarrassa te casa propia.

La Casa es gran y cómoda: se compón de baixos, dos pisos y golfas sólidamente construïts. En el pis principal s' hi situa una amplia sala de reunions, per el periòdic *El Espejo*, y las habitacions de algunos dels empleats de la Casa. Tot el segon s' ha destinat á empleats de la Casa. A llevant sembrada á Barcelona, per l' incansable Lerroux, ha brotat tot d' una á Tarrassa, produint una planta hermosa, sana, forta y que promet donar abundosos fruits. Des de principis del corrent mes, el poble republicà de Tarrassa te casa propia.

La Casa es gran y cómoda: se compón de baixos, dos pisos y golfas sólidamente construïts. En el pis principal s' hi situa una amplia sala de reunions, per el periòdic *El Espejo*, y las habitacions de algunos dels empleats de la Casa. Tot el segon s' ha destinat á empleats de la Casa. A llevant sembrada á Barcelona, per l' incansable Lerroux, ha brotat tot d' una á Tarrassa, produint una planta hermosa, sana, forta y que promet donar abundosos fruits. Des de principis del corrent mes, el poble republicà de Tarrassa te casa propia.

en aras de las ideas republicanas y de las aspiraciones progressivas. Tots pera la Casa y la Casa pera tots. Aquest es el lema.

En ella hi haurá tots els alicients, pera cooperar á l' obra del progrés, sense descuidar el lícit recreo.

Instrucció, que tindrà per medi las escolas, las conferencies y la biblioteca. *Art*, que 's manifestarà en els concerts, en las funcions dramáticas y liricas, pera las quals se conta ab suficient número de socis aficionats, y ab el concurs de las societats corals, y de una orquesta que 's projecta organizar als socis de la *Fraternitat*. *Eplay*, que 's basará en tots els elements de la vida de casinó, balls y reunions, en el gimnás y en las sortidas á fora, a qual efecte s' està organitzant una colla de cassadors de la *Fraternitat republicana*, que després de disfrutar dels sanitos plahers cinegéticos, visitaran els pobles del districte, estableixint bonas y agradoas relacions de cordialitat. *Beneficencia*, ab l' institució de una germandat de socors mutuos, destinats als malalts y als inválids. *Cooperació*, ab l' organisació de alguns serveys necessaris al benestar del poble de Tarrassa, y sempre de acort ab las demés societats cooperativas de la població ab las quals vol viure la *Fraternitat* en la més perfecta inteligencia.

Tal es l' objectiu y tals els propòsits de aquesta institució destinada á cambiar dintre de breu temps la manera de ser del poble de Tarrassa.

La inauguració oficial de *La Fraternitat* tingue efecte dissapte á la nit. Durant tot el dia va ploure, y seguita plouent al comensarse la festa; pero això no impedit que aquesta resultés lluïdissima. Honràrena ab sa presencia, el venerable diputat per Madrid, y catedràtic de la Universitat Central don Miquel Morataya, á qui li fou cedida la presidència, y 's propagandistas republicans Srs. Palma, Roselló, Brú, qu' en unió de 'l Palet de Rubí, del obrer Balart, president del Círcul republicà de la Creu Alta, del nostre company Roca y Roca y del Sr. Palau y Barba president de la *Fraternitat*, dirigiren la paraula al públic, alcansant entusiastas aplausos. També 'ls obtingué la hermosa poesia ab que 'l nostre company C. Gumà honrà á la Casa del Poble, com avants els havien obtingut l' orquesta *Armonia Egarens* y 's coros *Obreros Rubinenses*, *La Llanterna*, *Los Amigos* y la *Juventud tarrasense*, que interpretaren algunes pessas, entre elles l' himne *Gloria á Espanya* y *La Marseillesa* del immortal Clavé.

L' acte, al qual assistiren alguns milers de coreligionaris, resultà imponent, hermos, y deixà record inolvidable en tots quants tingueren la fortuna de assistir-hi. Al matí del diumenge, recepció dels delegats de tots els pobles del districte que hi acudiren en gran número. A les quatre de la tarda, inauguració de la *Fraternitat republicana* del veïn poble de Sant Pere de Tarrassa, entre quals socis hi figura la major part dels veïns de la població. Sobre 'l balcó s' hi ostentava la mateixa bandera, pero endolada, que sostenia l' infortunat Lluís Molins, al ser sacrificiat per un esbirro l' dia 10 de maig. Ab gran entusiasme s' acudí als discursos que 'ls oradores s' han d' fer.

A l' acte, al qual assistiren alguns milers de coreligionaris, resultà imponent, hermos, y deixà record inolvidable en tots quants tingueren la fortuna de assistir-hi. Al matí del diumenge, recepció dels delegats de tots els pobles del districte que hi acudiren en gran número. A les quatre de la tarda, inauguració de la *Fraternitat republicana* del veïn poble de Sant Pere de Tarrassa, entre quals socis hi figura la major part dels veïns de la població. Sobre 'l balcó s' hi ostentava la mateixa bandera, pero endolada, que sostenia l' infortunat Lluís Molins, al ser sacrificiat per un esbirro l' dia 10 de maig

Els inglesos á Barcelona

—Així va'l món: lo que als uns marins els falta, als altres els sobra.

—Que no surt á passejar?
—¡Deu me'n guard! Corran massa *inglesos* pels carrers.

—No los entençá á esos ingles: todos hablan de *chelins*, y no veo ninguno que lleve gos.

—Aquest mano aviat sabrà d'escriure: ja comença á fer eses.

Llavors l'Austria y la Russia 'ls arreplegarán, els plomarán y á la cassola.

A tots els ambulants de correus que varen conduir en la seva demarcació la fulla de 'n Blasco Ibáñez, titulada «Al pasar...», en Garcia Alix els ha format expedient, y amenaça destituirlos.

En vā alegarán els interessats, qu'en cumpliment de sos devers, no miran lo que portan: el ministre s'empenia en qu'en loch d'ambulants de correus siguin esbirros: que desfassin els paquets, y qu'en trequin á las autoritats totas las fullas que 'ls semblin sospitosas.

El panxut ministre està perdut.
Moriré de una indigestió de ilegalitats.

Segón assegura *La Correspondencia Militar* de Madrid, els crèdits de repatriats se destinan al pago de la deuda ultramarina procedent de suministres á suposats súbdits estrangers.

(Quin escàndol...)

Desenganyar-se: l'únich remey que queda per acabar a tanta pudridura es el foix.

Ara diuen que l'aliança que havíam de fer ab França, la faré ab Inglaterra.

Se parla de una entrevista que han tingut á Viena dos altas entitats.

Y's observa, ademés, la manifestació naval que Inglaterra está efectuant en alguns ports d'Espanya, entre altres, el de Barcelona.

Per lo vist, á Viena han pastat y enfornat els pans. Uns pans que bé podrían tenir la forma de las Baleares y las Canàries.

¿Se's menjaran els inglesos?

Fa horor llegir el Memorandum que 'l poble de Macedonia dirigeix al món civilitzat.

En ell se fa constar que 'ls turcs han incendiat 120 poblacions y assassinat á 65 mil donas y criatures, entregantse la soldadesca del sultán roig, més que á combatre als insurrectes, á la matanza y l'extermini dels cristians.

Y á pesar de tot, els governs, que blassonan de representants de la civilisació, permaneixen ab las mans plegadas, mentre la mitja-luna va trinxant un poble cristià com carn de mandonguilles.

¿Qui dirà, davant de aquest espectacle vergonyós, qu'hem entrat ja en el segle XX de l'era de Jesucrist?

Participém á aquells de nostres lectors que vulguin despéndre d'algum número de *La Campana de Gracia* que, convenintos avuy completar algunes col·leccions, adquiriré els números 759—813 y 814 que 'ns faltan, podentse dirigir els posseïdors dels mateixos á la Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20.

TARRAGONA, 9 de setembre

Ahir tingué lloch el mitin de propaganda republicana federal, en el que reinà gran entusiasme. Se feran eloquientíssims discursos encaminats á demostrar la conveniència de seguir una conducta especial en las vinentes eleccions municipals. Tots els oradors foren molt aplaudits. No hi pogué pendre part el diputat Sr. Nougués, per trobar-se á Madrid.

VILADECABALLS, 10 de setembre

Aquí vā una prova de l'esperit mesquf del nostre ensorat. Des de 'ls temps dels nostres avis venia subvenzionant l'ajuntament al mestre y á la mestra ab la suma de 450 pessetes á l'any, pero veus'que que 'l home negre auxiliat per alguns veïns de la crosta va intentar per medi de una sollicitud á la Junta de Instrucció la suppressió dels aguinaldos esmentats. Com es natural aquesta denegà la demanda y els estúpits van quedarse ab un pam de nàs. Això fou causa de que l'endemà l'amoscat rector obrí una escola y ars enseanya á mitja dotzena de noys, fills de la clericalla de per aquí.

Pobres; de las seves mans ja 'n sortirán bons cristians!

CASSÀ DE LA SELVA, 8 de setembre

En el mitin republicà del diumenge va haverhi un esvolot. El delegat no volia que 's cridés «viva la República» intentant la suspensió del acte. El poble va fer

una ovació als oradors. La guardia civil estava aquartada. Valent xasco s'exportaren els nostres adversaris que com gossos de remat assauassavan á las ovelles de la policia; pero no hi hagué de què, puig van tenir que lluytar ab la cordura y la dignitat de tot un poble representat per essència y per potència.

SABADELL, 10 de setembre

Cad' any el dia de la festa de la Moreneta passava una professió pel carrer de Montserrat y tota vegada que feya dos anys que mossén Sivelletà determinà su primiria en el tres comprès entre els carrers de Mina y Sant Pau; veta'que que 'ls veïns han rebut aquesta vegada la professió ab uns pets de *Marsellesa* qu'enamoraven. Apa, buenas, mossen Sivelletà. Ja veu, comense les seves moixigangas també's divertexen els veïns.

BLANCAFORT, 8 de setembre

Diumenge prop passat digué 'l nostre pastor místic que no 'ns fiessim dels més pastors que van a predicar pels pobles. Per això no 'ns havíam de flar ell quan va venir aquí á móurens bronquina. Avans això sembla una bassa d'oli y ara per culpa d'ell y uns quants caciques que fan la contra al ajuntament liberal, tot es guerra y rahòns. També va dir que las noyes no han d'anar á ballar. Sem dupte, vol que totes fassin com algunes que 'n té d'encarmelatadas, que tot lo sant dia las té á casa. Las minyonas de clar enteniment poden comprenderse ab divertirán més honestament: si al ball ó a casa d'un home ab faldillas negras...

S. SADURNÍ DE NOYA, 10 de setembre

Es cert que Mossén Llumenera va assistir, disfressat de persona, al envelopat de la Plassa? Es cert que va atrevir-se á ballar tots els balls de la primera part y que quan no ballava feya unes posturas molt pronunciadas á la noya dels seus pensaments?... Y es cert que, després de tot això, s'endugué á la balladora carretera avall fins á la riera de L'Avernó! Esperém que 'l mateix Mossén Llumenera 'ns tregui de duptes.

DOSAYGUES, 9 de setembre

Empipat per lo que en un mitin van declarar els senyors Porrera y Aguiló, el nostre merlot mossén Ulleras va enviar uns suellos á un periòdic catòlic de Tarragona en els que desafiava á nostres amics. Que no s'escrassari el jove mossén Ulleras, que 'ls nostres amics el desprecian. Y val més que 's dediqui á tocar la barbeta á las beatyas, ó sino li agafarà una feridura de píe ab això dels èxits republicans.

INGLESOS

pesar de l'antipatia que tota persona de temperament patriòtic, sobre tot si té algun deute, ha de sentir pels *inglesos*, l'esquadra de la poderosa nació britànica ha sigut rebuda á Barcelona ab bastanta cordialitat.

No en vā en Zorrilla, que en aquestes matinées sabia molt bé abont li apretava la sabata, va estar en el seu *Tenorio* aquella famosa sentència:

Con oro nada hay que falle...

Provehits de bonas llituras esterlinas ó de *sche lings*, que pel cas es igual, ¿comó no havíen de ser rebuts uns forasters com els súbdits del rey Eduardo, que gastaven, compraván y pagavan bé... menys en els llochs en que, per distracció sens dubte, se 'n anaven olvidantse de demanar el compte?

Durant vuit días els veïns de Barcelona, especialment els taberners, no 's han ocupat d'altra cosa que de la esquadra inglesa.

Si això arriba á durar una setmana més—deya un que té un establecimiento de begudas—m'hi faig barba d'or.

—Tan gras us ha Anat?

—Tant, que hasta hi arribat á vèndreis las gasosas á pesseta.

—Y no us en doneu vergonya de dirlo?

—Al contrari, que 'n tinch un verdader orgull. Y possehit de santa indignació, exclamava:

—No se 'ns van quedar ellí Gibraltar?

Realment, van tenir la poca aprensió de quedarsel; però vull creure que si 'ls inglesos haguessin pogut jamay imaginarse que ab el temps, gràcies al patriotisme d'aquest y altres taberners, l'havien de pagar tan car, de segur que hauríen passat de March per davant del penyó... y s'hauríen quedat un'altra cosa.

Una gasosa una pesseta! Figúrinse, per molt que Gibraltar valgui, si, cobrantlos las gasosas aquest preu, poch ó molt els pobres no hi han de perdre.

Lo que á molts persones curiosas els intrigava de debò, es el perqué de la vinguda de tan formida esquadra.

—¿Qué venen á ferhi á Barcelona aquests barcos? preguntava al peu del monument de Colón un señor que havia format un grup de curiosos com ell, y en mitj del qual perorava.

Tractantse d'espagnols, no cal dir lo que va succeir: sis persones hi havia en el rotllo, sis opinions diverses van sentirse.

Un: —Jo crech que no mes venen á fers'hi veure.

Un altre: —¡Cal La vanitat no es el seu flach. Per mi han vingut per tractar de l'aliança que volen fer amb nosaltres.

—No s'igual tan manso—replicava 'l tercer.—L'aliançal... A apamarnos; vel'hi aquí lo que han vingut á fer aquests bútxars.

Y per aquest istil, cada hú hi anava dihent la seva.

Menos diplomàtiques y mes expansives que 'ls homes, las donas se miraven als marinos forasters ab uns ulls de simpatia que les comprometian bastant. Las qu'estan per mereix, especialmente, feyan al moll mes viatges que una vella al niu.

Ja ho crech! Ab la falta d'inclinació al matrimoni ni en terra ferma s'experimenta, ¿com no anará a probar si per la voreta del mar s'hi fa alguna cosa?

No serían aquests els primers cassos. El nostre capitán general, sense anar mes lluny, està casat ab una anglesa. ¿Per qué un capitán general anglès no hauria de poguer casar-se amb una noya d'aquí?

Y de tan als y bons mossos que n'hi havia!

Ja ho deya una senyoreta que ha llegit molt y que delira pels homes que passen de la ratlla:

*No me canso de admirar
esos marinos gigantes...*

Pero per gegants, alguns dels barcos de la poderosa esquadra. ¡Quinas pessas, dues immortals!... Al veure aquelles naus interminables, més llargues que molts carrers de Barcelona, l'ànim quedava suspensos y la migraida imatge dels nostres *Terror* y *Furia* acudia involuntariament á la memòria.

—Si aquells barcos vejessin aquests,—ens deyam—¿qué pensarien?

Lo mateix que deu pensar la formiga al veure l'elefant; lo mateix que 'l gra d'arena davant d'una muntanya, lo mateix qu'en *Cavíeritu* qu'en se topa ab en Berenguer.

Y la xifra portentosa de las seves tripulacions!

Disset mil homes, en una sola esquadra, que no es pas de les més grosses que té Inglaterra... ¿Quants capitals de província hi ha á Espanya que no contan ab un número tan crescut d'habitants?

Si en lloch de desembarcar á Barcelona, desembarcan tots aquests inglesos á Rosas ó á Palamós, quin efecte hauria fet, barrejada ab ells, la població indígena.

Sembia que 'ls marinos de Sa Magestat britànica,—que, en honor de la veritat signi dit, han rebut més obsequis dels que 's mereixen,—se'n van contentissims de la nostra ciutat, de la qual fan entusiastes elogis.

Millor: així tots quedem iguals. Ells contents d'haver vingut y nosaltres contents de que se'n hanjanat.

Perque, caballers, suposo que ja devian fixars'hi: durant els días que 'ls inglesos van ser aquí no's va poguer tastar fruya.

Ells se la menjaven tota.

All right...

A. MARCH

ENGRUNAS

—Senyor minstre quin dia tornan á obrirre las Corts?

—Si en Lerroux no tingüen llengua,

y fos mut en Salmerón

y 'ls galla de la minorfa

no estessin tan cantadors,

obrirles fora molt fàcil;

pero haventhi aquests minyons

de per mitj...

—Vol dir que als amos els molesta l'alborot?

—¿Carn? Dispensa, pubilla: els inglesos se l'han menjada tota.

—Mí desearia saber qué classe de bicho ser ese.

—Sí: á dintre de la familia hi ha algú que no està gens bò, y á jutjar per lo que contan, el seu mal no vol soroll.

—De les eleccions que venen ¿qué'n sortirà?—tòthom diu.

—Dugas coses bastant útils, si tots aném ben units.

Una orientació segura per la massa del país y un mico com una casa per certs senyors de Madrid.

Sessió del Ajuntament.

—S'acorda subvencionar ab cinquanta pessetes la Lactancia artificial...

—Pido la palabra en contra...

—El dictamen que 'l ha dat?

—Això es tornà al desfilarró!

—Economías, companys!

—Yo entiendo que en este asunto...

—Si 's vota això jo me'n vaig.

—Que quede sobre la mesa!

—

La nota de la setmana

No t' espantis, Barcelona,
qu'en rigor no hi ha de qué:

aquests inglesos, per ara,
no venen à cobrar ré.

se'n van las robes primas,
se'n van els barrets blancs,
se'n va l' humor del poble,
se'n van els últims rals...
Y bueno, y don Dallonsas,
á veure, quan se'n va?

Segons gent que pot saberho,
els inglesos de l'esquadra
s'han endut la mar de coses,
unas mes bonicas que altras.
S'han endut tota la carn
que han pogut trobar à la plassa,
s'han endut tota la fruya
que de per'munt ens envian,
s'han endut tot el vi bò,
s'han endut tots els tomatechs,
s'han endut tots els retrats
de xulos y noyas macas,
s'han endut totas les vistes
de Barcelona y Ensanche
y finalment s'han endut
tota la moneda falsa.

C. G.

REPACHS

'almirall anglès va visitar la col·lecció zoològica del Parch y, segons un periòdic, lo que mes li cridà l'atenció siguieren els lleons y las coleccions de gallinas.

No sé si l'almirall de l'esquadra cultivarà'l gènero simbòlic. En cas afirmatiu no dubto que haurà vist en els lleons y las gallinas del Parch, la representació dels polos de un poble de lleons que ha acabat per convertir-se en un poble de gallinas.

Perque's vegi quina consideració guarda'l govern ab els pobres repatriats, citarem un cas que ha passat à Tarrassa.

Un d'aquests pobres minyons, que á Cuba va deixarhi la salut, y que venia alcansant una cantitat respectable per soldada y plusos de campanya, va formular la seva reclamació, y li van arreglar els comptes de tal manera que d'ells se dedueix qu'en vestuari va gastars'ho tot, com si hagués estrenat un vestit de rayadillo cada dia.

Resultat, qu'en lloc de donarli lo qu'es ben seu, encara li reclaman 25 pessetes.

Burlats els pobres quintos, foren conduits al degolladero.

Y pels que van salvarse de la mort, la burla dura encara.

Y durarà, fins que vingui la República salvadora, à ferlos plena justicia.

Llavoras se cumplirà'l adagi francés: Bé riurà, qui signi'l darrer que rigui.

Un detall de la visita del rey à Soria:

Entre los alcaldes de los pueblos del distrito despertaron la curiosidad del rey el de Villacíervos, vestido con capa y montera blanca, y el de Fuente Armejil, que vestía un jaque estilo árabe.

Ambos se arrodiaron delante del rey, santiugándose con gran fervor.

Ab alcaldes mitj' vestuts de moros, que s'ajonenlan y se seyan davant de la majestat real, no hi ha dubte qu'està ben assegurada la monarquia.

La monarquia ab vistas à la civilisació europea.

El famós Alba, secretari que sigue de la Unión nacional y subsecretari avuy de'n Villaverde, trobantse à Valladolit, ab motiu de la visita regia, va caure, fentse mal en un genoll, lo qual l'ha obligat à fer llit.

¡Quina pega!

No poderse agenollar davant del tron...

Consolis recordant els versos del romancer:

«Ya te queman, ya le sajan
por do mas pecado habia.»

Y cito los versos del romancer, perque al últim se n'haurà de convencer. Tot lo que ha fet, tot lo que fa y tot la que fassi en honor de la institució; son romansos.

En Silvela mereix una estàtua.

¿Preguntan per qué?

Senzillament, pel gran empenyo que desplega en que l'seu antich rival, l'altre Paco, l'pollastre d'Antequera sigui elegit president de las Corts.

Es un cop de mestre.

Perque'n Silvela, l'inventor de la teoria de la seleccio, no podia triar mes bé, per entusiasmar als seus partidaris, y sobre tot per captarse l'apoyo decidit de las classes neutras.

En un moment s'olvidan quinze anys de rivalitats y de insults. En un moment se fan las paus entre ls dos comparses. La daga florentina y la tesa sevillana ab que amenassaven treure's las tripas, servirán pera destrossar el gall del pressupost, asseguts els dos compinoxos en la mateixa taula.

Aquests exemples edificants únicament se veuen en las monarquias, quan arriban à son major grau d'esplendor.

L'escena à Lourdes.

Davant de 3,000 persones, un ensotanat va donar una tremenda pallissa al secretari del bisbe de Tarbes.

Com es de creure que l'hi omplirà'l cos de blaus, pot ben citarse'l cas com un miracle.

Perque l'apallissat podrá dir:

Vaig anar à Lourdes de simple secretari del bisbe, y'n tornó convertit en un cónclave de cardenals.

A dos traballadors que traballan en els tallers de la Companyia del Nort à Valladolit, desde i'any 1853, el rey els hi va imposar una creu.

¡Qué mes creu que la de venir traballant per es pay de mitj' sicle, sense haver pogut passar de la categoria de simples traballadors!

Un episodi conmovedor del viatje regi, que relata un chico de la prensa en els següents termes:

«Cuando ibamos por la carretera, una ráfaga de viento se llevó el sombrero del rey, que fué á dar en un charco.

Y cuando se lo devolvían lamentando el percance, D. Alfonso contestó alegremente:

—Ojalá cayera siempre en el agua. Esto probaría que habría mucha en España!»

Y afegeix el chico de la prensa, pera posar de rellieu tota la penetració de la frase regia:

«Esta frase del rey demuestra que conoce el estado sediento de nuestros campos, y á la vez que tiene aficiones eminentemente agrícolas.»

Y tal com ho demostra

Jo per la meva part me dono per absolutament convensut, celebrant de passada, que sigués el sombreiro lo que li va caure dintre del bassal.

Per aquests cassos, fan bé 'ls reys quan van d' excursió, en no posarre la corona.

El senyor Silvela, en una conferencia que ha tingut ab un redactor de La Patria va fer grans elogis de'n Villaverde y de la seva política.

Això no ha d'extranyar á ningú. Lo mateix diria en Villaverde de l'home de la daga el dia que convingués.

Llops ab llops may se caixalan
diu el ditx, y es vritat:
nostres politichs se tenen
un carinyo inmens... ¡bestial!

A Málaga, 'ls marinots inglesos han fet grans simulacros de desembarcament. Aquí no n'han tingut prou ab això; algú s'ha fixat que 'ls oficials de la esquadra s'entretenen prenen mides, y tot era apuntarlos las ulleras.

—Per qué prenen tantas mides?
un curiós els pregunta.

—Perque us tenim compassió,
y volém feuse unas calzas.

Ab motiu dels cassos de peste bubònica ecorreguts, algunes ports espanyols han declarat brutas las procedencies de Marsella.

Ab això, ara, si'l govern
ho agafa al peu de la lletra
tindrà suficients motius
per prohibir... La Marseilesa.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NUMERO.

1.ª XARADA.—A-ma-nya-gat.

2.ª ANAGRAMA.—Penas—Pensa.

3.ª TRENCACLOUSAS.—Portadoras.

4.ª ROMBO.—

G A T
G O R R A
M A R I A N O
T R A C A
A N A

5.ª GEROGLÍFIC.—Per avespas els avespés.

Caballers: Lola Rovira, Tres petits estudiants, S. Casellas G., Un petit republicà, Ll. Carbó C., Tisman, Mameluco de Palafrugell, Juanita Brillas, Josep Ariza, Sisqueta Pons, Bernardino Humet, A. Cararach y Francisco J. R.: Ay, no, no.

Caballers: Un altruista, Terseto del trust, Palau y Giménez, Camamilla, F. Joanet, J. Gorina R., Isidro Rebull, Joan Catau, Venturita Cuesta, Emilia Gual, Enrich Doménech y A. Ribas Ll.: Ay, sí, sí.

Caballers: A. Ll., E. A., F. O. y S. M. A., Noy de la Pega, M. G., S. P. A. y Clarinet: Rebuts els originals. Un milió de gracies.

Caballer: Amadeo: Algo s'aprofitará.—G. Perocofo & Ras: La de las despedidas va millor, pero no va del tot bé.—R. Recleire: Are que en catalá las hem estes, veýem que son poca cosa.—Rafael Moragas: No estém per canticis florales.—Pepis: Tants recados y expresions al bisbe.—La Festa major de La Bisbal: No va.—Salvador del Parque: L'avi no farà millor.—J. S.: Rebut y entregat.—Manel Cases: Allò de la vassa es molt brut.—Lo demés es insustancial.—J. C.: No ns plau.—Noy de la Sal de Premiar: Pebre, es lo que's necessita.

—Siset del Barbe: Pot ser tan barber com vulgui, però això no 'ns el pren, per xó.—B. Costa G.: Hi falta ritme.—L. Remoloc: Defectuosa.—Antolí B. Ribot: Son poch epigramàtics y no tenen novetat.—C. B. F.: Això del foix y neu està massa bé.—Ll. Pahissa y T.: S'hauria de fer de cap y de nou. Si 'ns poguessin entretenir en aquesta mena de correccions, ab molt gust li tocariam.—J. Costa y P.: Gracias del paquetet.—Lo fusteret: Incongrible.—Lluís G. Salvador: Gracias.—Tóful: No n'hi ha de cuysts.—J. Sirols: Uy, qu'es magre!

—Idelfons Fericle: No 'ns proban questa mena d'ayres.—M. Girbau: Sentim que's tracti d'un difunt, però això no quita que 'ls versos estiguin malament.—M. Revoltós: Anirà, pero no li puch assegurar quan.

Depén del espay. Ah, y gracias!—Joanet de Gracia: No va malament; miraré d'aprotarla.—Padri Drapareyre: Enviat y disposi. ¡Vinticinch saynas; no sabrà qué ferne!—Trompetilla, R. C. y Xirimina: No podem insertar les seves cartas per varias rahons.

Dissapte, 26 de Setembre

NÚMERO EXTRAORDINARI

DE

LA CAMPANA DE GRACIA

Notas gráficas d' actualitat — Ilustració selecta
Text variadíssim

8 páginas = 10 céntims

Imprenta LA CAMPANA Y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8

Tinta Ch. Lorilleux y C.